

Zbiór Orzeczeń

WYROK TRYBUNAŁU (trzecia izba)

z dnia 12 września 2013 r.*

Współpraca sądowa w sprawach cywilnych — Jurysdykcja i uznawanie orzeczeń sądowych oraz ich wykonywanie w sprawach cywilnych i handlowych — Rozporządzenie (WE) nr 44/2001 — Artykuł 1 ust. 1 — Zakres stosowania — Pojęcie sprawy cywilnej i handlowej — Powództwo wniesione przez organ władzy publicznej — Naprawienie szkody wyrządzonej wskutek uczestnictwa w oszustwie podatkowym osoby trzeciej, która sama nie jest płatnikiem podatku VAT

W sprawie C-49/12

mającej za przedmiot wniosek o wydanie, na podstawie art. 267 TFUE, orzeczenia w trybie prejudycjalnym, złożony przez Østre Landsret (Dania) postanowieniem z dnia 25 stycznia 2012 r., które wpłynęło do Trybunału w dniu 31 stycznia 2012 r., w postępowaniu:

The Commissioners for Her Majesty's Revenue & Customs

przeciwko

Sunico ApS,

M & B Holding ApS,

Sunil Kumar Harwani,

TRYBUNAŁ (trzecia izba),

w składzie: M. Ilešič, prezes izby, E. Jarašiūnas, A. Ó Caoimh, C. Toader (sprawozdawca) i C.G. Fernlund, sędziowie,

rzecznik generalny: J. Kokott,

sekretarz: C. Strömholm, administrator,

uwzględniając pisemny etap postępowania i po przeprowadzeniu rozprawy w dniu 21 lutego 2013 r.,

rozważywszy uwagi przedstawione:

- w imieniu Sunico ApS, M & B Holding ApS oraz Sunila Kumara Harwaniego przez O. Spiermanna, advokat,
- w imieniu rządu Zjednoczonego Królestwa przez L. Christiego, S. Ossowskiego oraz przez S. Lee, działających w charakterze pełnomocników, wspieranych przez A. Henshawa, barrister,

* Język postępowania: duński.

- w imieniu rządu szwajcarskiego przez D. Klingelego, działającego w charakterze pełnomocnika,
- w imieniu Komisji Europejskiej przez M. Wilderspina oraz C. Barslev, działających w charakterze pełnomocników,

po zapoznaniu się z opinią rzecznika generalnego na posiedzeniu w dniu 11 kwietnia 2013 r.,

wydaje następujący

Wyrok

- 1 Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym dotyczy wykładni art. 1 ust. 1 rozporządzenia Rady (WE) nr 44/2001 z dnia 22 grudnia 2000 r. w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych (Dz.U. L 12, s. 1).
- 2 Wniosek ten został przedstawiony w ramach sporu między Commissioners for Her Majesty's Revenue and Customs (organem podatkowym i celnym Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej, zwanym dalej „HMRC”) a Sunico ApS, M & B Holding ApS oraz S.K. Harwanim (zwanymi dalej łącznie „Sunico”), którego przedmiotem jest postępowanie w sprawie stwierdzenia zgodności z prawem przeprowadzonego na wniosek HMRC zajęcia należącego do Sunico i znajdującego się na terytorium duńskim mienia.

Ramy prawne

Prawo Unii

Rozporządzenie nr 44/2001

- 3 Motywy 6 i 7 rozporządzenia nr 44/2001 stanowią:
 - „(6) Celem zagwarantowania swobodnego przepływu orzeczeń w sprawach cywilnych i handlowych niezbędne i stosowne jest, aby przepisy o jurysdykcji oraz uznawaniu i wykonywaniu orzeczeń zostały określone w drodze aktu wspólnotowego, który będzie wiążący i bezpośrednio stosowany.
 - (7) Przedmiotowy zakres zastosowania niniejszego rozporządzenia powinien rozciągać się, pominąwszy kilka dokładnie określonych dziedzin prawa, na zasadniczą część prawa cywilnego i handlowego”.
- 4 Artykuł 1 ust. 1 tego rozporządzenia określa zakres zastosowania tego rozporządzenia *ratione materiae* w sposób następujący:

„Niniejsze rozporządzenie ma zastosowanie w sprawach cywilnych i handlowych, niezależnie od rodzaju sądu. Nie obejmuje ono w szczególności spraw podatkowych, celnych i administracyjnych”.

Umowa WE–Dania

- 5 Umowa pomiędzy Wspólnotą Europejską a Królestwem Danii w sprawie właściwości sądów oraz uznawania i wykonywania orzeczeń sądowych w sprawach cywilnych i handlowych, podpisana w Brukseli w dniu 19 października 2005 r. (Dz.U. L 299, s. 62, zwana dalej „umową WE–Dania”), zatwierdzona w imieniu Unii decyzją 2006/325/WE Rady z dnia 27 kwietnia 2006 r. (Dz.U. L 120,

s. 22), ma na celu stosowanie przepisów rozporządzenia nr 44/2001 oraz przepisów wykonawczych do niego w stosunkach pomiędzy Unią Europejską a Królestwem Danii. Weszła ona w życie w dniu 1 lipca 2007 r. zgodnie z art. 12 ust. 2 umowy WE–Dania (Dz.U. 2007, L 94, s. 70).

6 Preambuła tej umowy brzmi następująco:

„[...]

Uwzględniając fakt, że Trybunał Sprawiedliwości [Unii Europejskiej] powinien na takich samych warunkach posiadać prawo do orzekania w trybie prejudycjalnym w sprawach dotyczących ważności i interpretacji niniejszej umowy wnoszonych przez sąd bądź trybunał duński oraz że duńskie sądy i trybunały powinny wobec tego zwracać się z prośbą o wydanie orzeczenia prejudycjalnego na takich samych warunkach jak sądy i trybunały innych państw członkowskich w odniesieniu do wykładni rozporządzenia [nr 44/2001] oraz przepisów wykonawczych do niego,

[...]”.

7 Zgodnie z art 2 ust. 1 tej umowy, zatytułowanym „Właściwość sądów oraz uznawanie i wykonywanie orzeczeń sądowych w sprawach cywilnych i handlowych”:

„Zgodnie z prawem międzynarodowym do stosunków pomiędzy [Unią a Królestwem Danii] zastosowanie mają postanowienia [rozporządzenia nr 44/2001], które zostało dołączone do niniejszej umowy i stanowi jej część, wraz z przepisami wykonawczymi przyjętymi na mocy postanowień art. 74 ust. 2 tego rozporządzenia oraz – w odniesieniu do przepisów wykonawczych przyjętych po wejściu w życie niniejszej umowy – wdrożonymi przez [Królestwo Danii] w sposób, o którym mowa w art. 4 niniejszej umowy, a także z przepisami przyjętymi na mocy postanowień art. 74 ust. 1 rozporządzenia”.

8 Artykuł 6 ust. 1 i 6 tej umowy, zatytułowany „Właściwość Trybunału Sprawiedliwości [Unii Europejskiej] w odniesieniu do interpretacji umowy”, przewiduje:

„1. W przypadku gdy kwestia dotycząca ważności bądź interpretacji niniejszej umowy podnoszona jest w sprawie toczącej się przed sądem lub trybunałem duńskim, sąd lub trybunał ten zwraca się do Trybunału Sprawiedliwości o wydanie orzeczenia w danej sprawie w każdym przypadku, gdy tego samego wymagano by w takich samych okolicznościach od sądu albo trybunału innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej w odniesieniu do [rozporządzenia nr 44/2001] i przepisów wykonawczych do niego, o których mowa w art. 2 ust. 1 [niniejszej umowy].

[...]

6. W przypadku gdy postanowienia [traktatu WE] dotyczące orzeczeń wydawanych przez Trybunał Sprawiedliwości są zmieniane w sposób powodujący skutki dla orzeczeń dotyczących [rozporządzenia nr 44/2001], [Królestwo Danii] ma prawo powiadomić Komisję o swej decyzji dotyczącej niewprowadzania takich zmian w odniesieniu do niniejszej umowy. Powiadomienie takie należy przekazać z chwilą wejścia zmian w życie lub w terminie 60 dni od tej daty.

W takim wypadku niniejszą umowę uznaje się za rozwiązaną. Rozwiązanie umowy następuje po upływie trzech miesięcy od przekazania powiadomienia”.

Prawo duńskie

- 9 Paragraf 634 ust. 1 retsplejeloven (kodeksu postępowania cywilnego) stanowi:

„W ciągu tygodnia od wydania postanowienia o zabezpieczeniu roszczenia wierzyciel wszczyna postępowanie dotyczące wierzytelności, która była przedmiotem zabezpieczenia, chyba że dłużnik zrzeknie się swoich roszczeń w czasie dokonywania zabezpieczenia lub po jego dokonaniu. W ramach takiego postępowania wierzyciel żąda również, odrębnie, stwierdzenia zgodności z prawem zabezpieczenia roszczenia”.

- 10 Paragraf 634 ust. 5 tego kodeksu przewiduje:

„Jeżeli postępowanie dotyczące określonego roszczenia toczy się przed sądem zagranicznym, a należy spodziewać się, że orzeczenie tego sądu będzie w Danii wiążące, zawieszają się wszelkie postępowanie wszczęte zgodnie z ust. 1 do czasu wydania ostatecznego orzeczenia w postępowaniu zagranicznym. Sąd może jednak orzec niezwłocznie w przedmiocie zgodności z prawem postanowienia o zabezpieczeniu roszczenia”.

Postępowanie główne i pytanie prejudycjalne

- 11 W wyniku oszustwa dotyczącego podatku od wartości dodanej (zwanego dalej „podatkiem VAT”) typu „karuzela podatkowa”, które umożliwiło uchylenie się od zapłaty tego należnego podatku na szkodę brytyjskiego skarbu państwa, HMRC wszczął postępowania sądowe zarówno w Zjednoczonym Królestwie, jak i w Danii.
- 12 Po pierwsze, jeżeli chodzi o postępowanie wszczęte w Zjednoczonym Królestwie, HMRC wytoczył w dniu 17 maja 2010 r. przed High Court of Justice (England & Wales), Chancery Division (Zjednoczone Królestwo) powództwo przeciwko kilku osobom prawnym i fizycznym mającym swą siedzibę czy miejsce zamieszkania w Danii, w tym przeciwko Sunico.
- 13 Kwestią, która jest przedmiotem sporu przed tym sądem, jest to, czy HMRC może żądać od osób niebędących rezydentami, takich jak Sunico, w kontekście roszczenia odszkodowawczego („claim for damages”) zapłaty odszkodowania odpowiadającego kwocie podatku VAT nieuiszczonego przez płatnika tego podatku w Zjednoczonym Królestwie z tego względu, że te niebędące rezydentami osoby brały udział w „niedozwolonym porozumieniu mającym na celu popełnienie oszustwa” („tortious conspiracy to defraud”) w rozumieniu prawa angielskiego. Wyrażając się bardziej szczegółowo, HMRC utrzymuje, że wspomniane niebędące rezydentami osoby są winne popełnienia na terytorium Zjednoczonego Królestwa oszustwa dotyczącego podatku VAT typu „karuzela podatkowa”. HMRC twierdzi również, że te same niebędące rezydentami osoby, nie będąc płatnikami podatku VAT w Zjednoczonym Królestwie, były rzeczywistymi beneficjentami kwot uzyskanych w wyniku zastosowania tego mechanizmu unikania opodatkowania.
- 14 Płatnik podatku VAT w Zjednoczonym Królestwie, który jest uwikłany w tę dotyczącą podatku VAT karuzelę, nie jest ani stroną sporu zawisłego przed High Court of Justice, ani stroną sporu w postępowaniu głównym.
- 15 Z uwagi na to, że niebędące rezydentami osoby, o których mowa, nie zostały pociągnięte do odpowiedzialności na podstawie ustawodawstwa dotyczącego podatku VAT w Zjednoczonym Królestwie, HMRC oparł swe powództwo wytoczone przed High Court of Justice na przepisach ustawodawczych tego państwa członkowskiego dotyczących odpowiedzialności z tytułu czynu niedozwolonego lub czynu podobnego do czynu niedozwolonego („tort”), stosowanej do porozumienia mającego na celu posłużenie się niedozwolonymi środkami („unlawful means conspiracy”).

- 16 W dniu wydania postanowienia odsyłającego nadal toczyło się powództwo przed High Court of Justice.
- 17 Przed wniesieniem owego powództwa na wniosek HMRC duńskie władze podatkowe udzieliły temu organowi, na podstawie rozporządzenia Rady (WE) nr 1798/2003 z dnia 7 października 2003 r. w sprawie współpracy administracyjnej w dziedzinie podatku od wartości dodanej i uchylającego rozporządzenie (EWG) nr 218/92 (Dz.U. L 264, s. 1), informacji w przedmiocie niebędących rezydentami osób pozwanych przed High Court of Justice.
- 18 Po drugie, HMRC wszczął również postępowania w Danii.
- 19 W dniu 18 maja 2010 r. fogedret i København (sąd egzekucyjny w Kopenhadze, Dania) wydał na wniosek HMRC zezwolenie na zajęcie należącego do Sunico i znajdującego się na terytorium duńskim mienia celem zabezpieczenia windykacji wniesionego przez HMRC roszczenia odszkodowawczego.
- 20 Na te postanowienia o zajęciu mienia Sunico złożyło zażalenie, które zostało oddalone przez Østre Landsret (Dania) w dniu 2 lipca 2010 r.
- 21 W oddzielnym wniosku, złożonym w dniu 25 maja 2010 r. w Københavns byret (sądzie miejskim w Kopenhadze, Dania), HMRC zażądał od tego sądu zgodnie z § 634 ust. 1 kodeksu postępowania cywilnego stwierdzenia zgodności z prawem zabezpieczenia roszczenia, na które zezwolił fogedret i København, oraz zapłaty sumy 40 391 100,01 funtów szterlingów (GBP), odpowiadającej kwocie podatku VAT, którego zapłaty uniknięto.
- 22 Sunico wniosło, po pierwsze, o odrzucenie wysuniętego przez HMRC żądania zapłaty jako niedopuszczalnego lub przynajmniej o jego oddalenie jako niezasadnego, i po drugie, jeżeli chodzi o część wniosku dotyczącą dokonanego zajęcia, o wycofanie tych środków zabezpieczających.
- 23 Postanowieniem z dnia 8 września 2010 r. Københavns byret przekazał sprawę do rozpoznania przez sąd odsyłający.
- 24 Tenże sąd postanowił rozstrzygnąć oddzielnie kwestię, czy zgodnie z § 634 ust. 5 kodeksu postępowania cywilnego należy zawiesić toczące się przed nim postępowania do czasu zakończenia postępowania przed High Court of Justice.
- 25 Sąd odsyłający ma zwłaszcza wątpliwości, czy powództwo takie jak wytoczone w dniu 17 maja 2010 r. przed sądami Zjednoczonego Królestwa objęte jest zakresem stosowania rozporządzenia nr 44/2001, tak że orzeczenie wydane przez te sądy będzie mogło zostać uznane i wykonane w Danii na podstawie tego rozporządzenia i umowy WE–Dania.
- 26 W tych okolicznościach Østre Landsret postanowił zawiesić postępowanie i zwrócić się do Trybunału z następującym pytaniem prejudycjalnym:

„Czy art. 1 rozporządzenia [nr 44/2001] należy interpretować w ten sposób, że zakres zastosowania tego rozporządzenia obejmuje powództwo, w ramach którego władze państwa członkowskiego domagają się naprawienia szkody przez przedsiębiorstwa i osoby fizyczne mające siedzibę lub miejsce zamieszkania na terytorium innego państwa członkowskiego na podstawie zarzucanego im – zgodnie z prawem krajowym pierwszego państwa członkowskiego – udziału w niedozwolonym porozumieniu mającym na celu popełnienie oszustwa polegającego na uchylaniu się od podatku VAT należnego w pierwszym państwie członkowskim?”.

W przedmiocie pytania prejudycjalnego

- 27 Tytułem wstępnym należy stwierdzić, że Trybunał ma właściwość, aby rozstrzygnąć w przedmiocie niniejszego wniosku o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym.
- 28 Jak potwierdziła bowiem Komisja w trakcie rozprawy przed Trybunałem, po wejściu w życie traktatu z Lizbony, który uchylił art. 68 WE, Królestwo Danii nie skorzystało z przewidzianej w art. 6 ust. 6 umowy WE–Dania możliwości powiadomienia Komisji o swej decyzji dotyczącej niestosowania tej zmiany traktatu WE w ciągu 60 dni od daty jej wejścia w życie. Wynika z tego, że po uchyleniu art. 68 WE rozciągnięcie uprawnienia do zadawania pytań prejudycjalnych w przedmiocie współpracy sądowej w sprawach cywilnych na sądy, których orzeczenia nie podlegają zaskarżeniu według prawa wewnętrznego, ma zastosowanie również do sądu odsyłającego.
- 29 Zadając swe pytanie, tenże sąd dąży zasadniczo do ustalenia, czy pojęcie sprawy cywilnej i handlowej w rozumieniu art. 1 ust. 1 rozporządzenia nr 44/2001 należy interpretować w ten sposób, że obejmuje ono powództwo, w ramach którego władze państwa członkowskiego domagają się od osób fizycznych i prawnych mających siedzibę lub miejsce zamieszkania na terytorium innego państwa członkowskiego odszkodowania za szkodę wyrządzoną przez niedozwolone porozumienie mające na celu popełnienie oszustwa polegającego na uchylaniu się od podatku VAT należnego w pierwszym państwie członkowskim.
- 30 Sunico, które domaga się kontynuacji zawisłego przed sądem odsyłającym postępowania, podnosi, że orzeczenie wydane przez sądy Zjednoczonego Królestwa w ramach wniesionego przeciwko niemu powództwa o odszkodowanie nie może być wiążące w Danii. Orzeczenie to nie może zostać wykonane w Danii na podstawie rozporządzenia nr 44/2001 w zakresie, w jakim roszczenie odszkodowawcze HMRC jest oparte na fakcie, że osoba trzecia będąca płatnikiem podatku VAT w Zjednoczonym Królestwie nie zapłaciła tego podatku, z takim skutkiem, że roszczenie to podlega regulacji prawa brytyjskiego w dziedzinie podatku VAT. W konsekwencji zdaniem Sunico tego rodzaju powództwo nie wchodzi w zakres stosowania omawianego rozporządzenia z tego względu, że powództwa w sprawach podatkowych są z jego zakresu wyraźnie wyłączone.
- 31 HMRC, który wniósł o to, by toczące się przed sądem odsyłającym postępowanie zostało zawieszone, podnosi, że orzeczenie wydane przez sądy Zjednoczonego Królestwa w wyniku wniesionego przeciwko Sunico powództwa o odszkodowanie powinno podlegać wykonaniu w Danii na podstawie rozporządzenia nr 44/2001 i umowy WE–Dania.
- 32 Tytułem wstępnym należy przypomnieć, że w zakresie, w jakim rozporządzenie nr 44/2001 zastępuje odtąd w stosunkach między państwami członkowskimi Konwencję z dnia 27 września 1968 r. o jurysdykcji i wykonywaniu orzeczeń sądowych w sprawach cywilnych i handlowych (Dz.U. 1972, L 299, s. 32, zwaną dalej „konwencją brukselską”), wykładnia dotycząca tej konwencji dokonana przez Trybunał stosuje się również w odniesieniu do wspomnianego rozporządzenia, wówczas gdy postanowienia zarówno tego rozporządzenia, jak i tej konwencji można zakwalifikować jako równoważne (zob. w szczególności wyrok z dnia 11 kwietnia 2013 r. w sprawie C-645/11 Sapir i in., pkt 31). Ponadto z motywu 19 rozporządzenia nr 44/2001 wynika, że należy zapewnić ciągłość wykładni pomiędzy konwencją brukselską a wymienionym rozporządzeniem.
- 33 W tym względzie należy stwierdzić, że zakres stosowania rozporządzenia nr 44/2001 jest, podobnie jak w przypadku konwencji brukselskiej, ograniczony do pojęcia sprawy cywilnej i handlowej. Z utrwalonego orzecznictwa Trybunału wynika, że ten zakres stosowania jest wytyczony zasadniczo z uwagi na elementy, które charakteryzują stosunek prawny między stronami sporu lub przedmiot tego sporu (zob. w szczególności wyrok z dnia 18 października 2011 r. w sprawie C-406/09 Realchemie Nederland, Zb.Orz. s. I-9773, pkt 39; ww. wyrok w sprawie Sapir i in., pkt 32 i przytoczone tam orzecznictwo).

- 34 Trybunał uznał zatem, że chociaż pewne spory między organem władzy publicznej a podmiotem prawa prywatnego mogą być objęte zakresem stosowania rozporządzenia nr 44/2001, to inaczej jest w sytuacji, gdy organ władzy publicznej wykonuje swoje władztwo publiczne (zob. w szczególności ww. wyrok w sprawie Sapir i in., pkt 33 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 35 Aby ustalić, czy jest tak w przypadku sporu takiego jak ten w postępowaniu głównym, należy zbadać podstawę i reguły postępowania mające zastosowanie do powództwa, jakie zostało wniesione do High Court of Justice w Zjednoczonym Królestwie przez HMRC (zob. analogicznie wyroki: z dnia 14 listopada 2002 r. w sprawie C-271/00 Baten, Rec. s. I-10489, pkt 31; z dnia 15 maja 2003 r. w sprawie C-266/01 Préservatrice foncière TIARD, Rec. s. I-4867, pkt 23).
- 36 Należy zauważyć w tym względzie, że okolicznością faktyczną leżącą u podstaw roszczenia, jakie zostało wysunięte przed tym sądem jest jak twierdzi HMRC wypełniające znamiona oszustwa działanie Sunico i innych niebędących rezydentami osób pozwanych przed wspomnianym sądem i którym zarzuca się udział na terytorium Zjednoczonego Królestwa w łańcuchu transakcji sprzedaży towarów mającym na celu zorganizowanie mechanizmu unikania płacenia podatków typu „karuzela podatkowa dotycząca podatku VAT”, które to działanie umożliwiło tym osobom uniknięcie zapłacenia owego podatku należnego przez płatnika tego podatku w tym państwie członkowskim i uczyniło z nich w ten sposób rzeczywistych beneficjentów kwot uzyskanych w oparciu o takie unikanie płacenia podatków.
- 37 Jeżeli chodzi o podstawę prawną żądania HMRC, powództwo wytoczone przez HMRC przeciwko Sunico opiera się nie na ustawodawstwie Zjednoczonego Królestwa dotyczącym podatku VAT, lecz na zarzucanym Sunico udziale w porozumieniu mającym na celu popełnienie oszustwa, które wchodzi w zakres prawa tego państwa członkowskiego z zakresu odpowiedzialności cywilnej z tytułu czynu niedozwolonego lub czynu podobnego do czynu niedozwolonego.
- 38 Podobnie z postanowienia odsyłającego wynika, iż Sunico i inne niebędące rezydentami osoby pozwane przed High Court of Justice nie są płatnikami podatku VAT w Zjednoczonym Królestwie, tak że nie są one osobami zobowiązanymi do zapłaty tego podatku na podstawie ustawodawstwa tego państwa członkowskiego.
- 39 Jak w kontekście tego stosunku prawnego wywiedli Komisja i rząd Zjednoczonego Królestwa, HMRC nie wykonuje uprawnień wychodzących poza zakres zasad prawnych obowiązujących w stosunkach między podmiotami prawa prywatnego. W szczególności, jak podkreśliła w pkt 44 opinii rzecznik generalna, HMRC nie ma możliwości – co powszechnie zdarza się w ramach wykonywania jego prerogatyw władztwa publicznego – wydawania tytułu egzekucyjnego pozwalającego mu na windykację jego należności, lecz zobowiązany jest w tym celu, w kontekście, jaki występuje w niniejszej sprawie, dochodzić swych praw normalną drogą sądową.
- 40 Wynika z tego, że stosunek prawny, jaki istnieje między HMRC a Sunico, nie jest stosunkiem prawnym opartym na prawie publicznym, w tym wypadku na prawie podatkowym, oznaczającym odwołanie się do prerogatyw władztwa publicznego.
- 41 Nie ulega wątpliwości, że z postanowienia odsyłającego wynika, iż kwota żądanego przez HMRC odszkodowania odpowiada kwocie podatku VAT należnego przez płatnika tego podatku w Zjednoczonym Królestwie. Jednakże fakt, że zakres odpowiedzialności Sunico względem HMRC z tytułu czynów niedozwolonych oraz kwota wierzytelności podatkowej, którą posiada on względem płatnika podatku, są jednakowe, nie może być uznany za dowód na okoliczność, iż powództwo HMRC przed High Court of Justice mieści się w zakresie wykonania przez niego władztwa publicznego względem Sunico, ponieważ bezsporne jest, że istniejący między HMRC a Sunico stosunek prawny jest regulowany nie przez ustawodawstwo Zjednoczonego Królestwa dotyczące VAT, lecz przez ustawodawstwo tego państwa dotyczące odpowiedzialności z tytułu czynu niedozwolonego lub czynu podobnego do czynu niedozwolonego.

- 42 Wreszcie jeśli chodzi o kwestię, czy wniosek o udzielenie informacji, który HMRC skierował do władz duńskich na podstawie rozporządzenia nr 1798/2003 przed wniesieniem sprawy do High Court of Justice, ma wpływ na charakter stosunków prawnych między HMRC a Sunico, to należy podkreślić, że z akt sprawy, którymi dysponuje Trybunał, nie wynika, by w ramach zawisłego przed High Court of Justice postępowania HMRC skorzystał z dowodów uzyskanych w oparciu o wykonanie swoich prerogatyw władztwa publicznego.
- 43 Jednakże do sądu odsyłającego należy, jak podkreśliła w pkt 45 opinii rzecznik generalna, ustalenie, czy miało to miejsce w tym wypadku, i w razie potrzeby, czy HMRC znalazł się w tej samej sytuacji co podmiot prawa prywatnego w kontekście jego powództwa przeciwko Sunico i innym niebędącym rezydentami osobom pozwany przed High Court of Justice.
- 44 W świetle powyższego na postawione pytanie prejudycjalne należy odpowiedzieć, że pojęcie sprawy cywilnej i handlowej w rozumieniu art. 1 ust. 1 rozporządzenia nr 44/2001 należy interpretować w ten sposób, że obejmuje ono powództwo, w ramach którego władze państwa członkowskiego domagają się od osób fizycznych i prawnych mających siedzibę lub miejsce zamieszkania na terytorium innego państwa członkowskiego odszkodowania za szkodę wyrządzoną przez niedozwolone porozumienie mające na celu popełnienie oszustwa polegającego na uchylaniu się od podatku VAT należnego w pierwszym państwie członkowskim.

W przedmiocie kosztów

- 45 Dla stron w postępowaniu głównym niniejsze postępowanie ma charakter incydentalny, dotyczy bowiem kwestii podniesionej przed sądem odsyłającym; do niego zatem należy rozstrzygnięcie o kosztach. Koszty poniesione w związku z przedstawieniem uwag Trybunałowi, inne niż koszty stron w postępowaniu głównym, nie podlegają zwrotowi.

Z powyższych względów Trybunał (trzecia izba) orzeka, co następuje:

Pojęcie sprawy cywilnej i handlowej w rozumieniu art. 1 ust. 1 rozporządzenia Rady (WE) nr 44/2001 z dnia 22 grudnia 2000 r. w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych należy interpretować w ten sposób, że obejmuje ono powództwo, w ramach którego władze państwa członkowskiego domagają się od osób fizycznych i prawnych mających siedzibę lub miejsce zamieszkania na terytorium innego państwa członkowskiego odszkodowania za szkodę wyrządzoną przez niedozwolone porozumienie mające na celu popełnienie oszustwa polegającego na uchylaniu się od podatku VAT należnego w pierwszym państwie członkowskim.

Podpisy